

Školitelský posudek

na dizertační práci Mgr. Ondřeje Buddeuse

Fikční světy v díle Jana Erika Volda

Mgr. Ondřej Buddeus si jako téma své práce vybral otázku fikčních světů v díle norského básníka Jana Erika Volda. Cílem práce bylo jednak prozkoumat Voldovu tvorbu s pomocí teorie fikčních světů, kterou na ni dosud nikdo neuplatnil, jednak užitečnost této teorie pro analýzu poezie vůbec. Doktorand totiž vycházel ze zcela opodstatněného přesvědčení, že teoretici fikčních světů se zaměřují téměř výhradně na prózu, ačkoliv některé z poznatků dané teorie lze uplatnit i na poezii. Jednou ze zásadních otázek práce je ontologická struktura subjektu, který v básni „promlouvá“. Voldovo dílo je pro účely těchto teoretických úvah opravdu nanejvýš vhodné, protože básník v mnoha svých sbírkách záměrně a různými způsoby dekonstruuje to, co lze nazvat klasickým lyrickým subjektem. I proto je v případě Voldovy tvorby ve většině případů vhodnější mluvit spíše o poezii než o lyrice.

Práce přináší řadu zajímavých poznatků v obou výše nastíněných oblastech, tedy jak v rámci voldovského bádání, tak v rámci teorie poezie. Za velký klad práce lze považovat fakt, že doktorand je detailně seznámen s velkým množstvím relevantní sekundární literatury, a zároveň je třeba vyzdvihnout, že se sekundární literaturou pracuje velice kreativně.

Práce má však také řadu nedostatků, a to jednak ve struktuře, jednak ve způsobu doktorandova vyjadřování. Jako školitel musím bohužel konstatovat, že ačkoliv některé dřívější části textu jsem četl podrobně, jako celek mi doktorand práci předal k přečtení na poslední chvíli před posledním termínem odevzdání, takže už jsem neměl čas na to, abych text dizertace přečetl natolik důkladně, abych mohl problematické aspekty podstatně korigovat a pomoci tak doktorandovi vyvarovat se zbytečných koncepčních i jazykových nedostatků. Co se týče struktury, text se rozpadá na několik částí, z nichž některé nejsou vzájemně dobře provázané. Některé z popisovaných poznatků různých teoretiků nejsou vůbec uplatněny na Voldovu tvorbu, lze se pak oprávněně ptát, nakolik má smysl je vůbec zmiňovat. Co se týče jazyka, text se čte velice těžce, neboť doktorand má sklon k příliš abstraktnímu vyjadřování a některé z jeho formulací jsou navíc značně vágní, a proto také dvojznačné či víceznačné. Jinými slovy, čtenář se musí příliš často zamýšlet nad tím, jak to vlastně doktorand myslí, co chce vlastně říci. Práci také kazí ne vždy zdařilé překlady Voldových básní či úryvků z nich.

Celkově jde nicméně o text odborně fundovaný a přínosný. Práce splňuje požadavky tradičně kladené na dizertační práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci „prospěl“.

V Praze dne 8. 6. 2017

Prof. Mgr. Martin Humpál, Ph.D.
Ústav germánských studií
FF UK Praha